

Pakket 9 Poel en klein historisch water

Beschrijving

Poelen zijn natuurlijke of gegraven laagtes, gemaakt om over water voor vee te kunnen beschikken. Andere, al dan niet gegraven, kleine wateren met een historische betekenis zijn bijvoorbeeld voorraadbassins voor bluswater, visvijvers, schapenwasplaatsen, pingoruïnes en veenputten. Vaak vervulden poelen meerdere functies. Het beheertype Poel en klein historisch water is te vinden in heel Nederland. Er zijn diverse vormen bekend.

In de Noardlike Fryske Wâlden vormen de ruim 300 dobben (poelen en pingo's) een kenmerkend onderdeel van het gebied. Het betreft voor een groot deel pingoruïnes die gedurende de ijstijd zijn gevormd. Pingo's zijn (waterhoudende) ondiepe kommen omgeven door een ringwal. Sommige hebben nog een ringwal. Op de aarden ringwal rond deze pingoruïnes worden vaak prehistorische bewoningssporen aangetroffen. Openheid rondom (een deel van) de poel kan de zichtbaarheid en beleefbaarheid vergroten en is van belang om een goed voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. In het verleden was zeker bij veedrinkpoelen het element bereikbaar voor vee en dus in ieder geval deels onbegroeid. Vaak stonden er wel enkele bomen bij een poel voor schaduw voor de dieren en tegen verdamping. Soms kennen poelen gemetselde randen, zoals uit Zuid-Limburg bekend is.

Poelen en de aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor onder andere amfibieën zoals de knoflookpad en de kamsalamander en libellen zoals de gevlekte witsnuitlibel. Poelen zijn in de Noardlike Fryske Wâlden belangrijk voor broedvogels en vleermuizen, omdat prooi-insecten een levensfase in het water hebben, bijv. libellen en muggen, vegetatierijke oevers prooi-insecten en zaden leveren en het open water drink- en wasgelegenheid biedt. Ze vormen dus met name voedselgebied voor zowel broedvogels als vleermuizen.

Afbakening

- De beheereenheid moet gelegen zijn op of grenzen aan landbouwgrond.

Beheereisen

- Tenminste 75% van de beheereenheid wordt van 1 september tot 15 oktober geschoond en/of gemaaid.
- Snoei- en maaiafval wordt verwijderd.

Aanvullende beheervoorschriften

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november.
- Wijze beheer:
 - **Jaarlijks beheer** (= maaien): bijhouden van de oever van de poel. Dit kan o.a. zijn het maaien van de oevertvegetatie (bijv. riet) wanneer de poel ontoegankelijk dreigt te raken. De bedoeling is dat er op de oever geen opslag komt en er voldoende openheid blijft.
 - **Periodiek beheer** (= schonen): de poel wordt uitgebaggerd. Het schonen vindt eens in de 10 jaar (binnen de beheerperiode) plaats.

Pakket 9 Poel en klein historisch water

- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd.
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt.
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Een verbrede sloot kan niet ingetekend worden als poel.
- Aan noordzijde bosopslag in stand houden, o.a. voor luwte voor insecten.
- Er is een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie aanwezig.
- Sparen van waardevolle verlandingsvegetaties en moerasbosjes.
- Geen maai- en schoningswerkzaamheden aan het element en verstoring tijdens het broedseizoen (gezien de beoogde doelsoorten dus gedurende de broedperiode van maart tot midden augustus).

Pakketten

- f) Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheerperiode < 175 m²
- i) Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheerperiode > 175 m²

Vergoeding

9 Poel en klein historisch water	Vergoeding per jaar	Per eenheid
<i>f</i> Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheerperiode < 175 m ²	€ 108,30	/stuk
<i>i</i> Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheerperiode > 175 m ²	€ 202,38	/stuk

Meldingen

Uitgevoerd beheer binnen 14 dagen na schonen/maaien melden bij bureau NFW. Uiterste datum hiervoor is 28 oktober. Uitgevoerd beheer wat niet gemeld is op bureau komt niet in aanmerking voor beheervergoeding.